

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА ПОЛИЦИЈУ БЕЗБЕДНОСТИ И АДМИНИСТРАЦИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ И ОПШТИНСКИХ ВЛАСТИ

УРЕЂУЈЕ ОДБОР МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ издаје једанпут недељно. По потреби биће и ванредних бројева. Претплата се шаље „Уредништву Полицијског Гласника“ или дотичним окружним и среским властима, или на пошти. Цена је листу: чиновницима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште, годишње 12, полугодишње 6 динара. Гостионичарима и механичарима годишње 16, полугодишње 8 динара. Жандармима годишње 8, полугодишње 5 динара, ну ови се по овој цени могу претплатити само преко својих командира полицијских односно пограничних одреда. Надаштвима у опште 20 динара на годину. За иностранство: годишње 24, полугодишње 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи не враћају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовога Величанства Краља Петра I, на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Велимир Протић, писар друге класе среза тамнавског, округа ваљевског, на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда, отпусти из државне службе.

Из канцеларије министарства унутрашњих дела, 16 августа, 1904. г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I, на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Чедомир Рајић, писар друге класе начелства окр. врањског, на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда, отпусти из државне службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 17 августа 1904 год., у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I, на предлог Министра унутрашњих дела, решено је:

да се Милутину Кокановићу, писару друге класе, начелства округа нишког, уважи оставка коју је поднео на државну службу.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 17 августа 1904 год. у Београду.

ФОТОГРАФИЈА У ПОЛИЦИЈСКОЈ СЛУЖБИ

(НАСТАВАК)

4

Може се чак замислити, да се може извршити фотографија човека, који не постоји такав као што га фотографија приказује. Ја се сећам оних комбинованих или типских фотографија, о којима је некад било много говора. Узимао се апарат, који врло споро ради и коме је потребно 60 секунда за израду једне слике. Тада се изабере, рецимо, 20 лица и свако се експонира у року од 3 секунда. Тако је постајала пролазна слика тих 20 лица и

тако су добијани тако звани типови нпр. црнаца, ђачића, војника и т. д. То би се могло употребити за наше циљеве. Рецимо да ја нпр. имам једног притвореника, па хоћу, можда због неког важног агносцирања, да знам како је тај човек пре 6 година изгледао. Пође ли за руком да се нађе, његова фотографија од пре десет година, наредићу да се тај човек снимим у истој величини, држању, с истом косом и обрадом као што је било на фотографији од пре 10 година, а за тим ће се из старе и нове фотографије комбиновати једна нова слика. Трајање изазивања обеју фотографија мора наравно бити према добу.

У погледу снимања фотографија познат је факт, да оне већином изгледају друкче по стварност, нарочито што се тиче величине, узајамног положаја а нарочито општег утиска.

Шта је томе узрок, доказао је Хајрих Страјнц, али тој се грешки не може доскочити већином апарата који су у употреби.

Свакако да ће се један мали део грешака отклонити, ако будемо увек имали на уму, да добра фотографија много јасније показује но што ми то можемо видети. Кад на извесном одстојању н. пр. видимо црепани кров, поједине црепове не можемо разликовати; о тој околности води рачуна и сликар и представља црепани кров тако, да му да општи одговарајући тон. Изгледа да Јапанци виде оштрије но ми, те тако ствари цртају с минуциознијом тачношћу, због чега њихови нацрти за нас увек изгледају врло сурови. Тај исти случај је с фотографијом, која црта црепани кров тачно онако какав је, ма да наше око види не поједине црепове, већ једну угасито-црвену целину. Услед тога фотографија добија у неколико нешто невероватно и непознато. При том ту су још друкчија одстојања, друкчије осветљење, укратко слика не изгледа правилно. Као што је споменуто, о тим грешкама се мора у протоколу водити рачуна.

Али ваља нам напоменути, да није сасвим поуздано, да ли фотографски апарат одиста погрешно снима или, да можда ми погрешно не видимо. Кад ја нпр. седим пред једним човеком на руке држим тако, да ми је једна рука за један метар ближа

но она друга, он ће видети да су обе једнаке; али ако на његово место поставимо фотографски апарат и снимимо обе руке, онда ће она рука што је била ближе апарату бити куд и камо већа. По законима перспективе последње је међутим правилно. Ближа рука морала је испати већа; али ми то очима не видимо, јер нам ту сметају закључци, које изводимо из искуства. Зна се да су руке једнаке, и то искуство тако снажно утиче, да обе руке видимо у једној величини, ма да оне у перспективи морају изгледати неједнаке. Погледамо ли за тим фотографију руку, искуство више не утиче тако јако. Помишљамо да се на фотографији лако могла поткрасти грешка, погрешан цртеж и т. д. тако да на слици видимо правилно и знатну разлику у величини онамако јасно, ма да нам се та величина чини неправилна. То се да, као што ја држим, математички доказати. Да останемо при напред споменутој слици. Стојим ја пред једним лицем удаљеним од мене на 3 метра тако, да леву руку издигнем право покрај главе у вис, а леву испружим право унапред, тако да посматрачу лева дође око 75 см. ближе но десна. Кажимо даље да се иза мене налази зид с врло финим тапетима, на којима се (за посматрача) пројцирају моје обе руке. Сад ћемо позвати посматрача да утврди, колико су на тапету простора покриле обе моје руке. Он ће опазити, да десница, ма да она посматрачу изгледа толика иста колика и левица, покрива већи простор но левица. Кад ја за тим останем на истом положају а у место посматрача намести се фотографски апарат, на снимљеној слици ће моје обе руке на длаку тачно покривати онолики простор колики су покриле посматрачу. Да је пак фотографија ближу руку снимила тако да буде и сувише велика, она би морала наравно на тапету покривати већи простор но што се то голим оком може видети.

Не треба никад мислити, да тако звани широко-угаони апарати, који нпр. могу да једновремено сниме две стране једне собе, доказују противно. Онако као што широко-угаони апарат представља, такве су ствари у истини, само их ми не можемо оком одједном обухватити. Потпуно јасно видимо ми одједном само врло мало; на растојању од 4—5 мет. можемо ми (не

покрећући очију) сасвим јасно видети један предмет тако у величини једне столице; шта је лево и десно од столице, коју оштро фиксирамо, то видимо само отприлике; то видимо тек онда, кад скренемо очи са столице. Кад сад широкоугаони апарат у један мах обухвати два зида једне собе (на 4—5 мет. растојања), излази слика, која нам је сасвим чудновата, јер ми толико одједном у природи нисмо никад могли видети. слика нам је чудна и ми је означавамо за „неправилну“, ма да су сви предмети појединачно сасвим правилно снимљени. Луда показује и више, но што ми можемо голим оком видети, али то што показује није неправилно.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ГРАЂАНСКИ - СУДСКИ ПОСТУПАК

протумачен начелним одлукама, одлукама опште седнице Касац. суда и одељења и одлукама управних власти

прикупио и уредио Свет. Јањић

Глава осамнаеста О извршењу пресуде

(НАСТАВАК)

13

§. 478.

Извршна власт дужна је да за времена, а свакојако бар на четири дана пре дана продаје, позове на продају: дужника, интабулисани или прибележене повериоце на имању које се продаје (до дана судског извештаја о теретима §. 472.), повериоце који су извршење тражили, проценце имања које се продаје, смеснике ако се продаје смесничка или заједничка ствар.

Ако се ма коме од ових лица из ма кога узрока не могне позив за продају на време предати или саопштити, извршна власт поставиће такоме заступника и заступнику продају саопштити, назначивши у постављању за што је тако урадила.

Овове заступнику, као и ономе из §-а 468-ог, припада дневница од 5 динара, која му се исплаћује првенствено из продајне цене.

Јавне касе, као повериоци, позивају се на продају службеним путем. На позив овај мора се одмах одговорити да је примљен, по продаја ће се извршити и ако овог одговора не би било.

У случају стечаја поступа се по одредбама закона о стечајном поступку.

(Замена од 14. јула 1898 год. Збор. 53. стр. 179).

Ако продаја није на четири дана пре продаје саопштена дотичнима. — чини продају неуредном по овој одлуци Касационог суд.

Маса умр. Дине З. и Ђорђе и Јован З. тужили су Ј. Ј. среског писара и тражили поништај јавне продаје:

а; што продаја није саопштена тужиоцу Јовану;

б; што о продаји није извештен старатељски судија; и

в; што су се лицитанти Ђ. И. и Б. М. договорили да не лицитирају, што ће освечити сведоци.

На рочишту је распростра тужбу и противу лицитаната.

Првостепенни суд решењем од 26 августа 1902 год. №. 11872 поништио је продају, са ових разлога:

„Дан продаје саопштен је Проки Н., заступнику тужиоца Јована 14. децембра 1900 год. №. 22104 а продаја извршена је 18. децембра исте године; па како је извршна власт требала Проки да саопшти дан продаје на четири дана пре продаје — §. 478. грађ. пост. — то је ова продаја по §. 501. грађ. пост. неуредна, па се као таква има и уништити.

Испиту сведока о договору надметача нема места, јер тужба противу надметача није ни подигнута.

Распрострање тужбе и на надметаче неумесно је према §. 502 грађ. пост. јер је тужилачка страна то тражила на данашњем рочишту, дакле одоцнила се пошто је продаја била 18. децембра 1900 године.“

По жалби туженога Касациони суд одобрио је ово решење 11. децембра 1902 год. №. 10906 у свом II одељењу.

*

У овом смислу гласи и одлука опште седнице Касац. суда под №. 4854. код §. 477.

Ако интабулисани повериоци нису звати на продају, — чини ову неуредном по овој одлуци Касац. суда.

Браћа Х. П. интабулисали су имање њиховог дужника Голуба М., који после смрти остави сина Петра, коме пореско одељење узме имање у попис за наплату дужне порезе а затим и прода на јавној лицитацији преко Тодора С. порезника.

Како продаја није саопштена и интабулантима, то су ови тужили Тодора и тражили су да се продаја поништи као неуредна.

Првостепенни а... суд одбио је тужиоце од тражења са ових разлога:

„Из акта овог предмета не види се, да су жалиоци интабулисани повериоци на продатом имању Петра Х.

Шта више из акта овог суда под №. 11167 види се, да на продатом имању нема никаквих терета.

Тужиоци не подносе никаквог доказа о својим наводима у тужби, да је продато имање била својина њиховог дужника Голуба М. и да су они на том интабулисани повериоци.“

Но, по жалби тужиоца Касац. суд у свом II одељењу поништио је ово решење 12. јуна 1902 год. №. 4849. са ових опет разлога:

„Кад се из акта №. 2353. од 24. јула 1901. год. види. да је пореска власт наредила општинском суду, да у попис узме имање Голуба М., онда је пореска власт, по извршеном попису, требала да тражи извешће од првостепеног суда о теретима постојећим на пописном имању и као својини Голубовој, а не само на име његовог сина и наследника Петра. кад јој је већ познато било, да је продато имање било умр. Голуба и да је Петар син Голубов, који је такође порезу дуговао.

Да је овако радио, првостепенни суд јавио би пор. одељењу о теретима који

постоје под именом и Голуба и Петра, а тада би се видело, да су жалиоци интабулисани повериоци умр. Голуба, па да је и ове требало звати на продају — §. 478. грађ. пост. — а, кад ово и овако није урадило пор. одељење, онда му није била уредна ова продаја, па се зато има и да поништи према §. 501. грађ. поступка.

Продају чини неуредном ако интабулисано повериоцу или проценцоу није саопштена продаја по одлуци Касационог суда од 8. маја 1903 год. №. 3070.

Ево те одлуке.

„Суд је погрешно, кад је у разлогу свога решења навео, да не стоји навод молиочев, да продаја није саопштена свима повериоцима, када се из акта начел. ср. јасеничког под Бр. 3237. види, да је продаја овога имања требала да се саопшти, поред осталих и интабул. повериоцу Илији М. и проценцоу Љуби а из поменутог акта №. 3237. као ни из осталих акта овога спора не види се да је то учињено, што је противно §. 478. грађ. суд. поступка.

Ако бранилац стечајне масе није зван на продају, онда је по овој одлуци Касационог суда, неуредна та продаја.

По §. 478. грађан. поступка, извршна власт дужна је, да за времена, а свакојако на четири дана пре предаје, на исту позове дужника и остала лица тамо означена.

А опет, по §. 24. и тач. 4. §. 52. стец. поступка, од оног часа, како је суд решио, да се стечај отвори, дужнику се одузима управа над имањем и његову стечајну масу заступа бранилац.

Према томе, ако стоји, да је дужник Горча био под стечајем и у време продаје, што треба суд да утврди по службеној дужности; онда је извршна власт била дужна, да на продају позове и браниоца тужилачке стечајне масе, и суд онда погрешно узима, да се то тражи прописом §. 478. поменутог поступка; јер бранилац стечајне масе представља дужника, који се мора позвати на продају.

Овакве примедбе дао је Касац. суд 10 XII. 02 №. 10905. поништавајући решење првост. суда по тужби стец. масе Горче М. противу Алексе Г. среског писара, за поништај продаје.

Првостепенни суд примио је ове примедбе и кад је утврђено, да је Горча у време продаје био под стечајем, а бранилац његове стец. масе није позиван на продају — §. 478. грађ. пост. — поништио је продају решењем од 18. II. 93. №. 2367. које је после одобрио и Касациони суд.

Ако је саопштење продаје оверио председник општ. суда, — противно се не може доказивати сведоцима, према овој одлуци Касационог суда.

Лазар В. тежак из О., изјавио је тужбу овоме суду на јавну продају непокретног имања његовог, коју је за наплату пореза, на дан 4. новембра пр. год. извршио Михаило К. порезник.

Продаја је, вели, неуредна, што му је општ. суд саопштио да ће се продаја не-

1890 год имања извршити на дан 13. новембра, а не на дан 4. истог месеца.

За ово се позвао на Никодија Радивојевића, из О.

— Првостепени суд узео је у вид, да је продаја, коју је на дан 4. новембра пр. год. извршио тужени К. уредна.

Саопштење продаје дужнику оверио је председник општинског суда, те је по томе саопштење извршено правилно. Тај акт јавна је исправа и доказивање сведоцима противно јавној исправи забрањено је §. 242. грађ. поступка.

Са овог разлога §. 478. грађ. пост. одбио је првост. суд тужиоца од тражења

Ово је решење одобрио Касациони суд 7. X. 02 г. № 7444.

Илија М., из Словца тужио је Ђоку Б. среског писара и тражио је да се поништи продаја имања с тога, што му дан продаје није саопштен.

Тужени је одговорио, да је тужиоцу саопштена продаја преко општ. власти.

Првостепени суд поништио је продају са разлога: „што се из акта продаје не види, нити о томе има доказа, да је продаја саопштена тужиоцу Илији, јер саопштење на акту № 4723 није правилно извршено како треба према §. 370. грађан. поступка. По том законском пропису, кад је лице, коме се има шта предати или саопштити написмено, метнуће на реценису крст поред свог имена пред два сведока, који ће се потписати. Међутим то се из акта № 4723 не види и тиме је повређен пропис §. 478 грађ. суд поступка.“

По жалби туженога Касациони суд (I одељ.) поништио је решење првостепеног суда 14. XI. 03. № 6741.

Ево његових разлога:

„Суд погрешно узима, да по томе разлогу само, што саопштење дана продаје дужнику, није извршено у форми §-ом 370 грађ. суд. пост. прописаној, тога саопштења никако и нема, па са тога и продају уништио, јер се пропис §. 370. грађ. суд. пост. односи само на предају званичних акта: пресуда, решења и т. д., и само при тој предаји морају да се испуне формалности тамо прописане, па да предаја буде уредна; међу тим, код извршења ове продаје, никаква се предаја у погледу саопштења дана продаје дужнику није извршавала нити морала да врши већ му се према §. 478. грађ. суд. пост. дан продаје; односно позив на продају саопштава, и кад за саопштење ово никаква особена форма законом није прописана, већ се тражи да само власт ово саопштење изврши, онда и овде, где је стављен дан саопштења, потпис дужника коме је саопштено и оверење власти која је све то извршила, — никако се и не може узети да је повређен § 478 грађ. суд. поступка.“

За саопштење дана продаје није прописана никаква особена форма. То казује предња одлука Касационог суда.

Противна овој постоји ова одлука:

По жалби Јелене жене Неше Н. на решење кр... суда од 9. априла 1882. год.

№ 5840. изречено по спору жалитељице противу Милана В. због уништаја неуредне јавне продаје Касац. суд расмотрио акта и решење, првостепеног суда, па је нашао, да исто не одговара закону и поништио га 15. V. 82. № 1625. из ових разлога:

„По §. 501. тач. 1. грађ. пост. јавна је продаја неуредна, при којој не буде поступљено по §§ 468, 471, 475, 478 грађ. поступка и т. д.

А по поменутом §. 478. власт је дужна на продају за времена издати нарочито: дужнике и интабулиране (прибележене) до дана пописа (§. 472) повериоце.

Како се из акта види, да дан продаје жалитељици Јелени није саопштен према наведеном §. 478. у вези са прописима у гл. XIII. грађ. суд. пост. о достављању судских закључака, те према томе и саопштење није извршено као што закон тражи, — то суд тај није имао законских разлога да исту за уредну оглашава и просто извешће власти, да је продају саопштила коме треба, примно за позив.“

*

То, што повериоцу није саопштена продаја не може да употреби за основ уништаја дужник, ако се и тај поверилац не жали, према одлуци Касац. суда под № 7131 код §. 503.

*

Старатељски судија може да утиче у ток продаје само онда, кад зависи од његовог одобрења. Одлука Касац. суда од 20. јануара 1883. № 48.

§. 478. а.

Извршење пресуде, или и саму одређену или предузету продају имања дужникова ради извршења пресуде, све док продаја није свршена, може обуставити само поверилац који је извршење тражио. А ако је таких поверилаца више, онда се ово обустављање може учинити само на захтев њих свију.

(додат 14. јула 1898 г. Збор. 53. стр. 179).

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ОДЛУКЕ ОПШТИХ СЕДНИЦА ДРЖАВНОГ САВЕТА

Спорно питање о статусу дужника (да ли је трговац или земљоделец), које се појави приликом пописа његовог имања, — има се расправити редовном савезном надлежног грађанског суда, а докле треба застати са доношењем решења о узимању у попис и оног имања, које му штити §. 471 гр. суд. пост.

Ружа удова Лазара Н. из Неготина, поднела је среској власти на извршење пресуду првостепеног неготинског суда од 21 августа 1891. год. Бр. 10030, по којој је осуђен Станко Н. из Буковче, да јој плати извесан дуг са интересом, проистичући од куповине непокрет. имања.

Према овој осуди власт среска извршила је продају покретног и непокретног имања дужниковог, а оставила му само онолико, колико му се по §. 471. грађан.

суд. поступка није могло као земљоделцу продати. Али како поверитељка није била измирена у целокупном своме потраживању, то је тражила, да се рест непродатог имања дужниковог узме у попис и изложи продаји, — наводећи: да дужник Станко није земљоделац већ трговац, према огласу о протоколисаном трговачко-шпекулантској радњи код неготинског првостепеног суда, његовој обавези о дугу на којој је потписан као трговац, па као такав и осуђен на плаћање дуга.

Начелник среза крајинског ценећи ово тражење поверитељкино и поднесене доказе, нашао је: да се на дужника као трговца не може применити §. 471. грађ. суд. поступка, с тога је решењем својим од 28. VIII. 901. год. № 7167, наредио, да се ресто непродатог имања дужниковог узме у попис и изложи продаји.

Решење ово по жалби дужниковој одобрило је начелство окружно и Министар Унутрашњих Дела.

По жалби Станковог сина изјављеној Државном Савету, у којој је навео: да његов отац није био трговац већ земљоделац; да није потписао никакав оглас о протоколисану трговачке фирме, нити је такав оглас објављен у званичним новинама, те се стога према њему као земљоделцу има применити благодетење §. 471. грађ. суд. пост., — Државни Савет, — примедбама својим од 10. II. 904. године Бр. 965, поништио је Министрово решење налазећи, да исто не одговара закону из ових разлога:

„Докази које је поверитељка пок. Станка, поднела у прилог свога тврђења, — да је пок. Станко био трговац, на име: облигација о његовом задужењу на којој је потписат као трговац; осудно решење неготинског првостепеног суда по овоме дуговању, из кога се види, да је као трговац осуђен на плаћање; и оглас о протоколисану трговачко-шпекулантске радње, — оспоравају се доказима, које је поднео дужник Станко за време његовог живота, и доказима, које је после његове смрти поднео жалилац као његов син. Тако из уверења неспорног судије неготинског суда од 7. X. 902 год. № 13075, које је жалилац поднео у жалби изјављеној начелству, види се: да постоји код суда оглас фирме Станка Н. трговца из Буковче за вођење трговачко-шпекулантске радње потврђен судом неготинским 31-ог јануара 1887 год. № 993; али да се из акта не види, да ли је Станко лично саслушан од стране суда приликом предаје тога огласа, и да ли је он исти оглас признао пред судом за свој, као ни то, да ли је исти оглас предат реченом Станку. А из уверења пореског одељења среза крајинског од 17. VI. 95 год. № 1054; уверења суда и одбора општине буковчанске од 16. VI. 95 год. № 237, које је још пок. Станко поднео начелнику среском и уверења суда одбора општине буковчанске, које је начелник срески по званичној дужности прибавио, види се: да је пок. Станко сматран као земљоделац, а не и као трговац.

Према оваком стању ствари појавило је се спорно питање о статусу покојног Станка, стога је начелник срески требао застати са доношењем решења о узимању

У попис и онога имања, које му је као земљоделцу по §. 471. грађ. суд. поступка остало непродато, и жалноца упутити суду на парницу, те да путем ове докаже статус свога оца пок. Станка т. ј. да је био земљоделац а не трговац, јер од расправе тога питања зависи да ли ће се жалилац као син пок. Станка моћи користити благодетељем §. 471. грађ. суд. пост. или не. Па како полицијска власт није овако поступила, то је решење Министрово, којим је одобрено решење начелства округа крајинског а овим решење начелника среског. противно закону.“

Ове је примедбе усвојио и Министар Унутрашњих Дела.

По тач. 3. §. 465. грађ. суд. поступка без судске пресуде или решења не могу се наплатити и општински трошкови учињени за испуњавање каквог подводног и мочарног општинског земљишта испред чијег добра у вароши.

По одлуци одбора општине нишке од 10. II. 98 год. ТБр. 166, извршено је насипање једног подводног и мочарног простора земље испред имања Томе Н. вишег инжењера из Београда, по цени од 1-22 дин. кубни метар.

Према кубатуре насутог земљишта прорачунатој од стране општинских инжењера, сопственик Тома имао је да плати за насуте простор испред његовог плаца свега 183 динара.

Кад је ову суму општин. суд затражио од именованог Томе ради потуне своје касе, исти је није хтео положити, наводећи, да захтеву општинског суда нема места, пошто пред његовим имањем није грађена калдрма, те да би се тражена сума могла од њега наплатити без пресуде судске. У исто време изјавио је, да ће потребну суму платити само онда, када окр. инжењер кубатуру насуте земље констатује.

Суд општине нишке налазећи, да одбрани сопственика Томе нема места, решењем својим од 15. V. 99 год. № 302, донесеним на основу §. 465 грађ. суд. поступка одлучио је: да се наплата изврши егзекутивним путем из карије Томиног имања.

Решење ово одобрило је начелство окр. нишког и Министар Унутр. Дела.

Противу Министровог решења Тома се обрати својом жалбом Државном Савету, наводећи у истој, да решење Министрово не одговара закону из ових разлога:

а) што терет око насипања пијаце у Нишу, и осталих радова нужних за здравље сопственика пада на терет општине, јер је у том циљу установљена трошарина у Нишу (чл. 1. зак. о трошарини); и

б) што насипање земљом и шљунком и грађење калдрме, није једна иста радња, те да би могло бити места примени §. 465. грађ. суд. поступка.

По рассмотрењу овога предмета, Државни Савет примедбама својим од 27. II. 904 год. Бр. 1514, поништио је ожалбено Министрово решење, налазећи, да исто не одговара закону из ових разлога:

„По тач. 3. §. 465. грађ. суд. поступка без судске пресуде или решења може се

наплатити калдрма, која би испред чијег добра по наредби власти начињена била, а не и трошкови општински за испуњавање каквог подводног и мочарног земљишта у вароши, као што је овде случај.

Наплата ове врсте општинских трошкова, кад је оспорена од стране појединих грађана, може се тражити једино на основу судске пресуде, а не с обзиром на напред поменути пропис законски, као што је то погрешно узео Министар одобравајући решење начелства округа нишког односно решења суда општине нишке о егзекутивној наплати спорне суме од жалноца Томе у смислу §. 465. грађ. суд. поступка.

Ово је примедбе усвојио и Министар Унутрашњих Дела.

САХАДИН

од В. М. Дорошевича

Преводи Љ. В. свршени правник

21

Полуљахов је знао, да Арцимовић спава окренут главом ка прозорима.

— Мрак. Ништа се не види. У глави се само снује: „да не оборим што?“ Напипам ногом кревет, и размахнем се...

Први удар је пао на јастук. Арцимовић се пробудио и рекао „ко“ или што“.

Полуљахов „према гласу“ ударио сикиром други пут.

— Зачуо се хрусак.

Полуљахов се зауставио. Ни звука. Свршено.

— Изађох у средњу собу. Притајах се. Код госпође у спавајој соби тихо. Спавају. Чујем једино, како крај мене као сахат нешто куца. То у Казаева срце бије „Стој, — дошанух му, — ту. Стражари.“ Пирошковој у мраку напилах руку, тако је била хладна. — Води у кујну. Уђох. У кујни светло као на дану. Месец право у окна упро зраке. Читати би се могло. Обрнем се и разгледам. Видим: постела; на узглављу се црни глава куваричина, окренута зиду, спава и хрче. Узманем — и туга ме обузе. За што? — помислих. Али чисто као да неко други спусти моју руку. Тресну, — и престаде хркање. А месец светли тако... Видим по јастуку све већа и већа црна мрља поче да расте... Окренух се и пођох горе.

Полуљахов је збацио окрвављени прелук, опро о њега руке, запалио свећницу и без сикире ушао у собу код госпође Арцимовићке.

Требало је да она отклуча касу, јер је брава била с тајним знаком.

Арцимовић или „госпођа Арцимовић“, како увек вели Полуљахов, — одмах се пробудила чим је овај ушао у собу.

— Госпођо не вичите! предупредио је Полуљахов.

— Семене, јеси ти то? — питала је Арцимовић.

— Не, ја сам а не Семен.

— Ко сте ви? Шта хоћете?

— Госпођо, извините што вас узнемиравамо, — ми смо дошли да се користимо вашим имањем.

— И ти си тако баш и казао: „извините?“ — питам ја Полуљахова.

Тако сам казао. Треба бити учтив. Ја волим да су према мени учтиви, и због тога сам и сам према другима увек учтив. Госпођа Арцимовић се придигла на узглављу: А да ла ви знате код кога сте зашли? Знате ли ви ко је мој муж? На то се ја већ нисам могао од смеха уздржати. — „Госпођо. — велим јој, — за нас су сви равни!“ — „А где је мој муж?“ — пита: Госпођо, — рекох јој, — за вашег супруга не мојте се узнемиравати. Ваш муж лежи свезан, и ми смо му уста запушили. Он не може викати. То саветујем и вама. Иначе и вас ћемо свезати. — „Ви сте га убили?“ — вели она. Не никако, — нама не треба ваш живот већ ваше имање, — велим јој ја. Ми ћемо узети што нам треба и отићи, а вама никаквог зла нећемо учинити. Њу је непрестано као грозница тресла, — но кад је погледала мене, умирила се, јер сам је ја гледао отворено и смејао се. Она се више Казаева бојала. „То — пита — ко је?“ — То је — велим — мој друг. И ви се њега ништа не бојте, ни он вам ничега рђавог неће учинити. Госпођа се умирила. „То вас је Семен вратар подвеш?“ — пита она. — „Семен ту није умешан“ — велим јој ја. „Не, — вели — не лажите: ја знам то је Семеново дело.“ Мени је чисто смешно било. Но, — велим — чије је то дело, вама је све једно. Већ будите тако добри те устаните, узмите кључеве и хајдмо касу да отворимо.“ „Куда могу ићи кад сам необучена?“ Тада приметим да јој је кошуља с плећа спала, — покривачем се заклони. Госпођа је била тако лепа, угледна. „Додајте ми хаљину, — каже ми она. Ја јој је додадох. Обуче се она. „Донесите, — вели — касу овамо, није тешка.“ Тада се пробуди и дете им, малиша од осам или девет година. Скочио је у креветцу. „Мама — вели — ко је то?“ — А она њему: „Не вичи, — каже — и не бој се, пробудићеш тату.“ То тако треба то су људи из суда.“ Ја нарехих Казаеву да стоји и пази, а ја одох да довучем касу. Метух је крај њеног кревета. „Отварајте!“ — велим јој. Она седе на кревет, отвара, — тако мирна и спокојна и самном разговара. И малиша гледајући њу сасвим се умирио. „Мама! — вели — ја хоћу јабука.“ — Дајте му — вели — јабука.“ „Дај!“ — рекох Казаеву. Ту у углу стајао је тањир са јабукама, беше их тако 7—8 комада. Казаев ми их додаде, ја изабрах једну и дадох је малиши: — „Узмите!“ Отворила је госпођа Арцимовић касу. — „Ево вам — вели — цело наше имање.“ А у каси једно хиљаду и пет стотина новаца и у углу одвојено леже триста рубаља. „А то су — вели — државни.“ Још беше стварчица женских прстенова, минђуша. „А седамдесет хиљада — питам — где су?“ Она ме гледа са изрогаченим очима. „Каквих седамдесет хиљада?“ — „Па наследство?“ — „Какво наследство? Дође ми чисто тешко у прсима.“ „Па у вароши се говори.“ — „Ах — вели — и ви сте тој лудој басни поверовали?“ Затресох се сав. „Госпођо, — велим јој, — боље је говорите истину! Где су новци? Горе ће бити! — Макар нас побиле, — каже, ми више новаца немамо!“ Ту сам се ја

сам једва уздржао да не зајаучем од муке. Све ми се окрете око главе. Но при свем том видим да госпођа говори истину: када се већ има гвоздена каса, куда ће се још на другом месту новац остављати. — „Дајте!“ — кажем. А она тако мирна спокојна: вади новце, даје. „Ствари — каже — не саветујем вам да узимате. С њима ћете се једино ухватити.“ — „Све — рекох — дајте, и не брините се!“ Објашњава чак колико која ствар кошта, и којом је приликом од мужа добила. Дивио сам се њеној мирноћи. Мени се све врти око мене, — а она тако мирна! Поћох ја опет по собама, сломих један сто, па други. „Али треба одлазити.“

Узех сикуру, сакрих је под капут и опет се вратих у собу. А она се смеши. „Но, — каже, — јесте ли се уверили да нема новаца? И мени је тако било мучно, тако ми се није убијала.... Али била је глава у питању. Мислио сам, убили таквог човека, — ухвате ли, ништа ме мање од вешала не чека.“

— Једно питање, Полуљахове. Очекивао си вешала, а опет си ризиковао?

— Мислио сам, неће наћи! Тражи ветар у пољу.

Колико год сам срео „правих преступника, многи међу њима такође су се надали „сигурним вешалима,“ — сви на питање зашто су ишли на злочин, одговарају једно:

— Уверени смо били да нас неће наћи. Како наћи? — Будале се налазе!

Самоувереност и лакоумност тих људи је просто за дивљење.

— Идем ја по соби тамо амо, — продужава Полуљахов, — а тако ми жао госпође, тако жао. Веома ме њена храброст задивила. Лежи и разговара с Казаевим. Казаев се дави са речима а она ни бриге — све пита за вратара: „Је ли вас он подвео!“ Да нисам очекивао уже за себе, чини ми се — неби је убио. Но свој живот је човеку милији. Запао сам са зади, да не види и разманух... Одједаред је свршено. Малиша ту на постели скочи. Уста отворио, руке испружио, а очи исколачио. Ја к њему...

Полуљахов се заустави.

— Да ли да причам даље? Гадан је удар био...

— Како хоћеш...

— Но кад сам почео, треба све.. Ударих га сикиром, хтео сам други пут, — подигох сикуру, а заједно са њоме и малишу, секира се заглавила у лобањи. Крв ми је по лицу плуснула. Тако врућа... Као да је проврела... Чисто ме опржи...

Ја с муком преданух. Да се нисам бојао да се покажем слаб пред злочинцем, ја би дрекнуо „воде.“ Ја сам осетио како ми све игра пред очима.

— Ето видите, господине, и вама је зло... Зачу се тихи глас Полуљахова.

Он је седео предамном блед као крпа, са чудним очима, и погледом негде тамо у угао; образи су се грчили и дрхтали.

Ми смо разговарали доцкан у вече, у казаматској канцеларији. С језом и ја погледах за њим у тамни угао.

— Страшно је било! — зачу се на послетку глас Полуљахова, после дугог ћутања, превлачећи руком кроз косу, — ја и сада тог малишу сањам... Никог другог, а њега сањам.

— За што га је требало и убијати?

Из сажаљења.

И лице Полуљахова постаде опет мирно и добро.

— Ја сам о њему мислио када сам по соби ишао. Оставити га или не.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

„З М А Ј“

Варошица Г..., поред парка у коме коњи пасу; добре „пијаће“ воде; Серафима, који прича о својим милијонима, наравно — будућим, и поп Мике има још и барутни магацин, а овај своју стражу. Стража има свога старешину г. Симу. Г. Сима опет има жену, неколико деце, две припитомљене сојке и леп шакопис.

Магацин је удаљен од варошице 5 минута. Близу магацина је кућа старешине, у којој су смештени и војници.

Све је тамо лепо удешено. Шилбоци врше тачно своју дужност а г. Сима се с њима опходи врло лепо, готово фамилијарно. Преко дана игра с њима „жан-дарма,“ надбацује се каменом, кошија се уз брдо, а пред вече клади се, и ко изгуби плаћа литар ракије, а по некад опклада узме и јаче размере и тера до 4 литра, која сви заједнички испију.

После вечере настаје разговор до неко доба ноћи. Г. Сима води прву реч, и као старешина труди се, да његово причање увек има морално дејство на војнике. Прича им своје доживљаје из „мирнодобског“ времена као и из ратног. Нарочито и из овог другог!

А сталан завршетак његовог причања био је:

— Хе, тако је то! Кад би други носио у ногама два куршума, као ја; кад би други одлежао четири запалења плућа и три мисирске грознице — морао би црћи као пас. А ето, мени хвала Богу ништа не фали! Нити сам оседео, нити клецам а још имам све зубе у глави. Покажите ви мени још једног таквог створа па да му капу скинем! —

И одиста, ни један од војника није могао да именује никакву другу личност са таквим одликама. После причања г. Симиног настао би тајац за кратко време да се после прекине куцање чаша.

— Ех! Ову музику највише волим! — узвикнуо би на крају крајева г. Сима, и подигао би чашу у вис посматрајући умилним погледом њену садржину, па би је затим принео устима, главу затурио а поглед упрво у звездано небо.

Тако седећи једне ноћи са својим стражарима на ледини испред куће, причао им је једну епизоду из српско-турског рата.

— Прва је била моја батерија која је дошла на Косово. У Грачаници смо се причестили. Очекивали смо даље заповести...

Надали смо се да ћемо ићи даље. Наједанпут добијемо наредбу, за повлачење. Војска се узбуни. Зашто да се враћамо? Зашто да напуштамо освојену земљу? Јест! Ал' у млађега поговора нема. Командант објашњаваше све то војницима, али они ни да чују. „Нећемо, нећемо натраг!“ орило се са свих страна. Командант видећи озбиљност ситуације, наједанпут викну: „Поднаредник Симо!“ — Извојте г. пуковник!“ — „За паљбу — готовс!“ И то поможе. Потрчах батерији издадох нужне заповести и тамач да изрекнем команду. Кад г. пуковник викну понова: „Остав!“ Војници се већ били умирили. После кад смо дошли у Ниш, и кад је командант испричао све шта се могло десити, пок. Митрополит Михаило, који се ту десило, приђе мени и пољубивши ме рече пред свима: „Хвала ти, синко! Ти си спасао част српског војника!“ а пок. Краљ Милан, тада је још био кнез, рече: „и г. Сима наједаред стаде и пребледе.... Поглед му се укочио више магацина. Војници такође тамо погледаше...“

— Змаај — отеже г. Сима, а у грлу као да га нешто стезаше.

— Узбуна! — викну каплар и полете са војницима за оружје.

Г. Сима још сеђаше на ледини, с полуотвореним устима, укоченим погледом па ни да мрдне, док се отуд, из мрака, не зачу капларева команда:

— За паљбу — готовс! —

Пушке треснуше у рукама војника.

Настаде тајац. Срце у г. Симе куцаше необичном брзином.

— Остав! командова г. Сима полуугушеним криком.

Чу се тресак пушака о земљу.

— Капларе!

— Извојте! —

— Удвој шилбоке и останите тамо до зоре! —

— Разумем. —

Г. Сима се једва подиже са земље. Клецајући уђе у кућу и сав изломљен простре се на кревет.

*

Сутрадан г. Сима седео је у својој канцеларији за столом и писао:

«Старешина страже барутног магацина у Г...»

Строго поверљиво

Част ми је учтиво извести Команданта, да је ноћас између 11 и 12 часова више барутног магацина прелетео у највећој брзини један огњени змај, из кога су ватрене искре на све стране прштале.

Слободан сам напоменути, да до сада нисам веровао у природна бића, али пошто сам се ноћас својим рођеним очима уверио, мени је част да умолим команданта за дејство да се овамо упуте још 12 војника на службу, како бих могао магацин обезбедити што сигурније.

У исто време част ми је напоменути, да сам ову ствар доставио ср. начелнику и молио га да ми за сваку ноћ упуте по 12 људи код стана, како бих обезбедно и канцеларију, али ме је он одбио на најбруталнији начин, казавши ми: да се

глупим захтевима не ће одазвати. Молим Команданта да ср. начелника казни и достави га надлежном, јер је то страшна ствар да држ. чиновник има такав појам о својој дужности. И отпуст за њега би била мала казна.

Скромно напомињем и то, да сам предузео све мере, да магацин не би претрпео какву штету. Сад копам шанчеве испред њега и околу њега, тако, да ће се у њ улазити само преко покретног моста.

Молим за дејство да ми се војници што пре упуते.

2/7 19... год.
Г.

Старешина страже
Сима.....

Истога дана отправљен је телеграм Опсерваторији В. Школе да је један метеор између 11 и 12 часова ноћу прелетео преко Г... у правцу од истока к западу.

*

После неколико дана г. Сима је пензионисан. Никако не може да се отресе уверења да му је капетан потковао опанке.

— Тако је то! Ова земља не трпи искрене чиновнике. Сад... ја и толики војници видели смо змаја својим рођеним очима, па се нама не верује, а верује се капетану који је у то доба спавао. А да је змај упалио магацин? — Како би се онда питали, господо полицајци? —

И, верујте, г. Сима и дан дањи верује у огњене змајеве.

Голубац, — 1904 год. Ник. Ђ. Ванић.

ЖЕНИЈАЛНИ ПОЛИЦАЈАЦ

Douis Jacolliot

15

II. Судија и полицајац.

— Трпећу све последице моје жеље.

— Имајте на уму, г. судија, да нас ги неваљалци, који су кадри уклонити жртве своје страсти, а међу тим, на опрезу су сад због случаја с Рибутовом картом, могу их побити као псе, пошто упадамо ноћу у њихову кућу без икаква законска решења, у намери да ту тек нађемо какав доказ противу њих. И ако паднемо, не само да нећемо бити освећени, јер су они у потпуном праву, него ће се још свет запитати: „а шта су тражили г. истражни судија од Обервиља и шеф сигурности по парку отаца Св. Духа у то доба ноћи.

— Та ви имате десетину људи тамо и нас двојица, па ћемо се изједначити.

— Само је Рибуге унутра, остали мотре с поља. Овакав се полициски посао са двојцом и тројцом најбоље и отаљава. Незгодно је грунути са десет људи ноћу у један парк. Ући ћемо сами са мојим главним инспектором у кога имам слепо поверење.

— Било како било, ићи ћу с вама до краја. Право је да човек стави на коцку свој један живот зарад покушаја спасења живота трију младих девојака којима прети смрт?

— Добро, г. судија, врло добро!... Пођимо онда и нека вам небо буде у помоћ,

јер сам убеђен да улазимо у један од најопаснијих похода, које сам икад окушао у свому животу!...

Обојица седоше у кола шефа сигурности, која у мрак одјурише пут Пасија.

Кад су били на домаку Буљонске шуме, Жак Лоран пође пешке, позва и судију да му следи и обојица, увијени у своје огртаче, ухватише забаченим и мрачним улицама које су водиле у манастир Отаца Светога Духа.

Жак Лоран корача уза сам зид, гази нечујно, а г. од Обервиља труди се да му што боље подражава.

— Пазите! Шпану од једном шеф сигурности. Ту смо, треба удвостручити обазривост;

И у место да приђе манастиру с оне стране, која гледа на главну улицу, Жак Лоран пође на са свим супротну страну, крају парка, прикупљајући успут своје људе. Кад их прикупи, он им одреди место и изда наредбу, да одатле на његов писак, груну као оркан, ломећи и врата и ограде у пролазу, само да му што пре стигну у помоћ.

— Истина, претерана обазривост, рече он своме другу, али сам ја навикао да ништа не изгубим из вида, па чак и оно што је невероватно. Ако буде среће те набасам на кћери војводине, без големе их борбе не можемо ишчупати... Видећете тада с каквим ће заносом, с каквим неодливим одушевљењем потећи у помоћ ова чета одабрана!

Све ово протече необично брзо, без застајкивања у ходу. Журни се Жак Лоран да што пре сазна зашто га је Рибуге тако журно телеграфом позвао.

Нађе инспектора који га чекаше равнодушно лежећи на зиду парка, да не би прекидао пажњу са парка. Једним лаким „пст“ Рибуге заустави оба човека и клизну низ конопчане степенне, које се држаху двома кукама за то место, и стаде пред свога шефа.

— Шта је било упита Жак Лоран одмах.

— Ишао сам све дуж зида и тако доспео до стана отаца, а да ме они и не осете. Помоћу мојих калауза покушах да отворим врата и она попустише. Тада на претима пођем главним степенницама и нађох се одмах, и не сањајући, пред вратима собе преосвећенога. Слушао сам задржавајући дах. И што сам се више примицао вратима, до мојих је ушију долазо звук једнога гласа све јасније и јасније. Оба су сабеседника говорили као људи који не презају ни од чега. Нисам пречуо ништа од њихова разговора.

— У тренутку кад сам ја стигао, отац Ангеранд, тако судим по одговору епископу, мољаше свога претпостављенога да одложи извршење своје кобне намере до идуће ноћи.

— „Пустите ме да је видим још један пут. мољаше он, заклињем вам се, да сутра у вече нећете наићи ни на какву слабост с моје стране.“

— Али то епископ енергично одби.

— „Све што вам могу допустити, то је последње виђење на сат — два,“ рече му он; „ушотребите то што пре, јер до

сванућа треба све да је свршено. Ја не ћу да износим своју главу на ракетску пијацу ради нашега задовољства и засињавања будаласте страсти... Махните се, до ђавола, драги мој Арманде, и будите човек! Слажем се с вама: доиста је то и сувише тешко, али ми бирати не можемо!...“ Не хтедох даље слушати, драги мој шефе, и већ можете мислити, да сам дотрчао телеграфу као што сте ми и наредили. По том сам се вратио да продужим посматрање.

— Е, сад, г. судија, шта велите ви на ово? Упита Жак Лоран судију. — Има ли још какве сенке од сумње?

— Ви сте право чудовиште, драги мој Лоране! одговори судија. — Сва се ваша предвиђања остварају тачку по тачку математичком тачношћу!

— Е, сад прихвати шеф сигурности, ми не смемо губити времена, ако ћемо покушати да спасемо госпођице од Дамарта и њихову учитељку, а ја се већ почињем надати у то. Ућићемо у манастир за Рибуге, који ће нас водити, и тада Бог нек нам помогне! Имајмо на уму, да ћемо се борити с непријатељем готово убеђеним у спасење, а од којих ми не можемо очекивати никакво добро!

По том шеф сигурности прихватиће се стуба од конопа и у два искорачаја нађе се зиду на грбини. (НАСТАВИТЕ СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања.

I.

Суд општине крупачке, актом својим од 9. августа ове год. Бр. 1599, пита:

„Законом о непосредном порезу одређено је, да земљорадник плаћа порез два пута годишње, и то 1. августа и 1. октобра.

Од оних, који не плаће порез на време, наплаћује се 6% интереса.

За које ће се, пак, време наплатити овај интерес, то није јасно одређено, те се разло и наплаћује.

Тако, неки општински судови наплаћују интерес од оних, који порез плате после 1. авг. на 10 дана, за 7 месеци и 10 дана, а неки само за оних 10 дана, колико је прошло од рока, када је порез требао да се плати.

Моли се уредништво, да изнесе своје мишљење по овоме.“

— На ова питања одговарамо:

Као што се и у самом питању види, пољопривредници (земљоделци) плаћају порез добровољном наплатом до 1. августа за првих шест месеци (јануар, фебруар, март, април, мај и јуни) а до 1. новембра за других шест месеци (јули, август, септембар, октобар, новембар и децембар).

После ових рокова настаје принудна наплата.

Ако неко од њих не плати порез до 1. авг. за првих шест месеци, него то учини н. пр. 20. августа, онда он, по одредбама чл. 109. закона о непосредном порезу, плаћа 6% интереса за ових 20 дана задоцњења, на ону половину пореза и приреза, коју је требао платити 1. августа, а не на свих 6 месеци.

Ово се јасно види из другог става поменутога члана, који гласи: «Интерес тече од дана истека одређеног рока у чл. 106, на сразмеран део неположених сума непосредног и обртног пореза као и државних приреза.»

II.

Суд општине балајиначке, актом својим од 6. августа ове године Бр. 1277, пита:

«Пре два месеца један грађанин ове општ. заузео је један део општинске утрине, на самовласан начин, и тамо подигао кућу.

Кмет дотичнога села, поднео је тужбу против овога самовласника и општина је учинила увиђај и утврдила кривицу.

Да не би суд у овоме нешто погрешно, моли се уредништво да изволи известити суд: да ли суд општински има права, да заузимача истисне са заузете утрине, и да му направљену кућу помери — растури, или не, и шта у опште треба урадити у оваквом случају са заузимачем?»

— На ово питање одговарамо:

Кад је расписом г. Министра унутрашњих дела, од ове год. ПБр. 1095, објашњено, да општински судови не могу судити оне кривике из III части кривичнога закона, где је максимална казна предвиђена више од 10 дана, у смислу чл. 94. тач. 4. под б. закона о општинама, као што је случај код §. 375 а кривич. закона, онда суд не може да пресуђује кривицу за заузеће, него треба сва акта извиђаја да пошаље среској власти на закони рад, па ће онда учинити даље шта треба.

Сам, пак, општински суд, не може ништа да ради према захватачу, а још мање да му без извршне пресуде поруши кућу.

III.

Суд општине јазовик-изворске, актом својим од 8. августа ове год., Бр. 1598, пита:

Суд општински, састављајући општински буџет, показује по истом као општински приход и сав дуговани и ненаплаћени прирез за раније године, те тако олакшава и смањује стопу општинског приреза, који би се имао разрезати за текућу годину, за покриће буџетских издатака.

Међутим, поједини наставници основних школа и школски одбори, при саставу школских буџета, не узимају у рачун прирез, који је остао на дугу од ранијих година, него суме, које се у току године наплате од дугованог приреза, показују као ванредан приход, те тако њихови буџети никад не подбаце.

Моли се уредништво да изволи објаснити: да ли је овакво састављање школског буџета, правилно, и шта има да ради општински суд, те да осујети овакво прављење буџета, ако оно не би било на своме месту?»

— На ово питање одговарамо:

И по духу закона о народним школама, и по правилу постављеном тач. 1. чл. 38. закона о окружним среским и општинским буџетима, у буџет школски морају се уносити и сви остали непокуњени приходи од ранијих година.

Ако одбор школски не би хтео то учинити при саставу школских буџета, онда општински суд има да уложи протест код окружног школског одбора, који одобрава ове буџете, и да тражи исправку истих.

А општински суд увек мора и може бити обавештен о томе, какав је школски буџет, јер

је свакој седници школског одбора присутан било општ. председник, било његов заменик.

IV.

»Рачунопологачи ове општине, учинили су извесна прекорачења буџетска за године 1896 и 1897 по општинским рачунима.

Месна контрола, прегледајући поменуто рачуне, позвала је рачунопологаче, да за ова прекорачења прибаве накнадна одобрења г. Министра финансија, у противном да ове суме положе општинској каси.

Буџетска прекорачења састоје се у овоме:

1, рачунопологач за 1897 год. издао је за коморска кола 266.94 динара. Ова сума предвиђена је била буџетом за 1894 год. али је до 1896 год. остала неисплаћена, и тек је онда то учињено; и

2, рачунопологач исте године, није наплатио буџетом предвиђену аренду у 40 динара, ма да је учинио све што је потребно за заштиту општ. интереса, јер је дужника тужио и он осуђен на плаћање.

Наглашећи, да је онај први издатак учињен по неодољивој државној и општинској потреби и по сили једнога закона, који о томе постоји (о устройству војске) и да код другог случаја није било ни несавесности нити небрежња рачунопологачева, општински је суд изнео ову ствар одбору на одобрење, али он је нашао, да ову суму не треба признати, него да се стави на терет ових рачунопологача.

Поводом овога настаје питање:

Је ли законита ова одлука одборска, кад она терети рачунопологаче за издатке, учињене за рачун општине?»

Имају ли они права жалбе против ове одлуке и коме; и

Могу ли се по овоме користити застарелост?»

— На ово питање одговоримо:

1, Није правилан рад одбора, што је бацио на терет издатак на коморска кола, јер се овај издатак морао учинити по неодољивој потреби државној и по законској наредби старијих власти.

Овим, у осталом, одбор није заштитио општину касу од плаћања, јер рачунопологач има право на накнаду, ако би ову суму морао положити, ма да и то не мора бити, јер ће му и сама Главна Контрола, на крају крајева, признати исправност ових издатака;

2, Рачунопологач има право, да тражи да се ова одлука задржи од извршења у смислу чл. 152 зак. о општинама, у року од 5 дана, од кад му се ова одборска одлука саопшти, у смислу чл. 171. истога закона; и

3, Рачунопологачи се могу користити застарелосту, ако је протекао рок предвиђен законом о уређењу Главне Контроле, у колико се ова дозвољава за овакве случајеве.

Суду општине метовничке јавља уредништво, да његов акт од 26. маја ове године Бр. 722, којим се тражи објашњење чл. 94. тач. 4. зак. о општинама, односно издавања уверења, није примљен, те зато није ни дат одговор.

Нека суд понови своје питање, пошто се оно не види из другог његовог акта од 6. авг. ове године Бр. 722, па ће се дати обавештење кад дође ред.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Ноћу између 13 — 14 т. м-ца непознати лопови украли су Вујици Вујићу из Рановца 2 вола урањена, 1 краву и 4 овце. Од волова један је млаке сиво-плаве, матор 6 год., у једно уво ровашен, а други жуто-плаве, матор 6 год. без роваша. Крава је млаке жуте, куса, матора 4 год., без роваша, а овце су вуне беле. Начелник среза мавског депешом Бр. 16186 моли све полициске власти за тражење крадљивца и покрађе. УБр. 27778.

Михаило Н., бив. момак механски код Пере Арсовића из Стублина, среза посавског, окр. ваљевског, украо је ноћу између 11—12 тек. м-ца 150 дина своје газди и побегао. Стар је 20 год., средњег стаза, прћавих уста, кад говори шушка. Пронађеног треба спровести начелнику среском у Обреновац, или управи града Београда с позивом на Бр. 27289.

Живојин Т. Ђорђевић, скитница, родом из села Кнежевца, среза врачарског, који је био у затвору општине кнежевачке, због више крађа, провалио је затвор и утекао. Стар је 20 год., средњег раста, у опште смеђ, браде и бркова нема. Начелник среза врачарског, актом Бр. 10180, моли за тражење овог крадљивца.

Јоксим Живковић, пекар, који је био под истрагом, у притвору и окуву код начелника среза јадранског, због покушаја убиства, ноћу између 12 — 13 тек. м-ца побегао је из притвора. Стар је 50 год., раста високог, сувоњав, лица широког, бркова повећаних и црних, у говору заноси по црногорски. Срески начелник депешом Бр. 12472, моли за тражење овог бегунца УБр. 27499.

Марко Ранковић, Петар Марковић и Јанко Јовановић, Цигани скитачи, решењем начелника среза темнишког, стављени су под кривичну истрагу и у притвор због крађе стоке. Марко има 30 год., ожењен је, Петар је вишег раста и има око 25 год. Позивају се све полициске и општинске власти да ове крадљивце у својим домаћацима живо потраже и пронађене спроведу поменутом ср. начелнику с позивом на депешу Бр. 958. УБр. 27948.

Ноћу, између 18—19 тек. м-ца непознати лопов украо је Животи Бранковићу, опанчару из Смедерева 15 телећих и биволских и 10 ком. свињских кожа, које су биле потопљене у Дунаву ради штављења. Вредност покрађе износи 250 дина. Ово се саопштава свима полиц. и општинским властима ради тражења за крадљивцем и покрађом. УБр. 28237.

Крађа у Будим-Пешти. Цес. краљ. консулт у Београду доставио је Управи гр. Београда, да су непознати лопови у међувремену од 29. јула до 1. августа тек. год. помоћу лажних кључева упали у стан будим-пештанског судије Антона Кардоша и из истог украли: 12 ком. сребрних кашика за суцу, 12 ком. сребрних кашика за кафу, 12 ком. сребрних кашика за моку, по 12 ком. сребрних ножева великих и малих; по 12 ком. сребр. виљушка великих и малих, 1 сребр. виљушка за шећер, по 1 вел. кашика за суцу, за поврће и млеко, 1 нож за рибу, велику виљушку, Аркаоник за чачкалице, 4 сланика, два четворокрака светњава, 2 мала чирака, 2 послужавника за хлеб, 1 шећерник, вазна у виду анђела, 6 ком. резника за сардине, 1 округла тацна, 1 тањир са постољем — све од сребра, 6 пари ножева и

виљушака од кина сребра по 6 ком. великих
кашика за суцу и мако од кина сребра, 12
ком. сребрних тацна за чаше, 1 златна гривна
са великим бриљантом, једна златна игла за
машну и разног одеда и веша — све у вред-
ности преко 4000 круна. Већина ствари носи
монограм К. Е.

Позивају се све полиц. и општинске власти
да за крађивцима трагају, а приватним ли-
цима, повчанним заложним заводима и златарским
радњама скреће се такође пажња, те да лице
које би покушало да прода или заложу које од
побројаних ствари, преда најближем полиц. органу.
Акт Управе града Београда. Бр. 28064.

ПОЗИВ НА ПРЕДАЈУ

Недељко Вујосевић, тежак из Белог Ка-
мана, у срезу драгачевком, одметнуо се испод
ово земаљских власти у намери да самовласно
живи и казнима дела чини. Ово је утврђено
решењем начелства окр. чачанског, од 16. тек.
м-ца Бр. 9051. Одметник има 19 год., средњег
је раста, косе смеђе, у одељу је народном. У
смислу чл. 2. зак. о хватању и утамањивању
хајдука, поменуто начелство позива Недељка да
се у року од 15 дана, рачунајући од 17. тек.
м-ца пријави најближој полиц. власти, која ће
га спровести начел. среза драгачевског. У слу-
чају да се Недељко у остављеном року не преда,
— начелство ће га огласити за хајдука, у смис-
лу чл. 3. поменутог закона. Ово се саопштава
свима полиц. и општинским властима ради знања
и управљања. УБр. 29322.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Карл Фридрих Вилхелм Краус, зове
се ово лице, чију слику овде износимо, а које
се решењем истражног судије у Калву (Виртем-
берг) има да стави у притвор због крађе па-
пира у вредности 100.000 марака. Он је се

родно у Штутгарту 2. VII. 1865 год. По за-
нимању је грађевински предузимач.

За његов проналазак расписата је награда
у 1000 марака.

Пошто није искључена могућност да он може
и овамо, код нас доћи, то се овим на њ и вла-
стима и приватним лицима обраћа пажња.

У случају проналазка треба га претрести,
новац и папире одузети и спровести га Управи
града Београда.

ОГЛАШЕНИ ЗА ХАЈДУКЕ

«Објавом начелства смедеревског од 25. јула
ове год. Бр. 9220, која је општањана у 162.
броју «Срп. Новина» од 30. јула ове год. на
основу чл. 2. зак. о хватању и утамањивању
хајдука позвати су одбегли осуђеници: Љубо-
мира Гајића из Биловца, Петра Стевано-
вића из А.-Угарске који је живео у Уловицама,

Љубомир Гајић

ср. подунавског, и Светозара Ранисављевића
из А.-Угарске, који је живео у Шапцу, — да се
у року од 15 дана пријаве и предаду најближој
поллиц. власти. Како је остављени рок протекао,
а они се по извештајима окр. начелства и срез.
власти нису до данас пријавили ни предали, то
их је начелство окр. смедеревског, на основу
чл. 3. закона о хватању и утамањивању хај-
дука решењем својим од данашњег Бр. 9991
огласило за хајдуке, с тим да је слободно свакоме
убити их. Љубомир је стар 29 год., стаса је

Петар Стевановић

средњег, косе црне, образа округлих, чела ши-
роког, обрва црних, очију црних, носа широког,
бркова црних уста умерених; Петар је стар 35

год., стаса средњег, косе, очију и бркова цр-
них, образа дугих, чела обичног, у лицу ро-
шав, носа умерена, бркова смеђих, уста уме-
рених; Светозар је ствр 53 год., стаса средњег,
косе и бркова црних, образа дугих сувих, чела
широког и намрштена, очију промањастих,
носа правилног, бркова црних проседих, уста

Светозар Ранисављевић

умерених, браде црне проседе, просут је с леве
стране и носи утеге. Љубомир је у одељу вој-
ничком (чувара казнен. завода), а Петар и Све-
тозар у одељу су сукненом. Ово се саопштава
свима полиц. и општин. властима ради знања и
управљања, УБр. 28365.

Радосав Панћић, из Кличевца, среза рам-
ског, који се на позив начелства округа пожа-
ревачког, од 25. јула тек. год. Бр. 1178 није
предао власти у остављеном року, решењем
истог начелства од 16. тек. м-ца Бр. 13251,
оглашен је за хајдука, у смислу чл. 3. зак. о
хватању и утамањивању хајдука, с тим да је
од данас слободно свакоме убити га. Радосав има
26 год., раста је средњег, дежмекаст је, добро
развијен, бркова, косе и очију црних, лица округ-
ла, говори крупно и отеже у говору. Од одеда
има на себи гуњ преклапач и чакшире са гај-
танима, обоје од шајка, чаране са потпетицама
и опанке са широким кајишима. Ово се саоп-
штава свима полиц. и општинским вла-
стима ради знања и управљања УБр. 27947.

ТРАЖИ СЕ

Марка Радовића, тежака из Лоноша, у
ср. драгачевском, окривљеног због крађе стоке,
тражи начелник ср. триавског, актом Бр. 7782.
Марко има 24—25 год., раста је средњег, образа
дугих, промањаст је, говори потмуло и разву-
чено. Позивају се све полиц. и општинске вла-
сти да овог крађивца у својим домањима
потраже и пронађеног коме треба спроведу.
Акт Управе града Београда Бр. 25648.

ПРЕСТАЛА ПОТРЕБА

Смаила Смаиловића, из Босне, за којим је
изашла потерница у 29. и 30. броју «Полиц.
Гласника» од пр. год., јер је исти ухваћен у
Пироту и спроведен начел. ср. рађевског, где
одговара за крађу.

Љубомира Анастасијевића, из Паланке, чију
смо потерницу донели у 33. броју овога листа
тек. год., јер је Љубомир по истој потерници
ухваћен овде у Београду и спроведен начел.
ср. орашког где одговара за крађу.